

Handleiding

Vooraf

Deze opdrachten van Nieuwsbegrip horen bij de openingstekst van Samsam nr. 3 (maart): *Plastic soep* (p. 5-8). De opdrachten zijn een aanvulling op de reguliere lessen van Nieuwsbegrip. Kopieer de opdrachten op pagina 2-4 van de lesbrief en deel ze uit.

- Strategie: Samenvatten.
- Sleutelschema opdracht 1: Deelonderwerpschema. Denkactiviteiten: indelen en combineren.
- Intelligenties opdracht 4: de intrapersonlijke (zelfknap) en visueel-ruimtelijke (beeldknap) intelligentie.

OPDRACHT 1 Tekst lezen en deelonderwerpen in en schema zetten (klas en drietallen)

1. Doe het voorspellen van de inhoud van de tekst hardop denkend voor, of laat de leerlingen dat doen.
2. Bespreek daarna dat de tekst uit deelonderwerpen bestaat en leg uit wat dat zijn.
3. Laat de leerlingen daarna in drietallen de tekst lezen en bepalen wat de deelonderwerpen zijn. Vervolgens trekken ze in het schema lijnen tussen de kopjes van de stukjes tekst en de genoemde deelonderwerpen.

OPDRACHT 2 Een samenvatting maken (drietallen en klas)

1. De leerlingen lezen in drietallen de vier genoemde stukjes van de tekst nogmaals en bespreken tijdens het hardop denkend lezen wat het belangrijkste is.
2. Vervolgens bespreken ze bij vraag 3 in hun groepje welke zinnen volgens hen de hoofdzaken zijn van de stukjes tekst.
NB: er kan enige discussie ontstaan over wat een hoofdzaak is en wat niet. Duidelijk moet worden dat je in een samenvatting zoveel mogelijk in het algemeen dingen zegt over het onderwerp, zonder in te gaan op teveel details of voorbeelden. Dit is voor veel leerlingen nog erg moeilijk. Besteed hier aandacht aan tijdens de nabespreking van de opdracht.

OPDRACHT 3 Vragen over de tekst beantwoorden (groepen en klas)

1. Laat de leerlingen in groepen de vragen beantwoorden.
2. Bespreek de opdracht klassikaal na.

OPDRACHT 4 Afvalkunst (groepen en klas)

Deze opdracht is bedoeld om meer betrokkenheid bij het onderwerp 'plasticvervuiling' te creëren. Zie het leerlingmateriaal. Bepaal zelf hoe u de opdracht precies laat uitvoeren.

Antwoorden

OPDRACHT 1

Afval in de beek: 6 Ravijn en 7 Overstromingen
Oplossing voor troep: 8 Gratis
Opruimacties: 1 Zakgeld
Plastic waarmee je geld verdient: 9 Vuilnisbelt
Plastic in zee: 2 Zwerfvuil, 3 Vijf miljoen ton,
4 Plastic soep, 5 Onzichtbaar
Recycling: 10 Minder

OPDRACHT 2

Hoofdzaken stukje Zwerfvuil:

Plastic dat in het meer van Nicaragua terecht is gekomen drijft naar zee.

Zeedieren en vogels zien plastic voor voedsel aan en eten het op.

Het plastic verstopt hun maag of zorgt ervoor dat ze stikken.

Hoofdzaken stukje Vijf miljoen ton:

Wereldwijd dumpen mensen per jaar miljoenen tonnen plastic in zee.

Wetenschappers voorspellen dat de plastic soep snel nog veel groter zal zijn.

Hoofdzaken stukje Plastic soep:

Plastic valt in het water na tien jaar uit elkaar.

Plastic valt uiteindelijk in kleinere stukken uit elkaar: plastic soep.

Hoofdzaken stukje Onzichtbaar:

Uit het plastic komen giftige stoffen vrij.

Zeedieren en mensen krijgen de giftige stoffen uit plastic binnen.

Er ontbreken in deze samenvatting nog signaalwoorden tussen de zinnen. Als deze toegevoegd worden, dan loopt de samenvatting beter en is hij beter te begrijpen.

OPDRACHT 3

1. langzaam verdwijnen, vergaan
2. het plastic wordt netjes weggegooid, kinderen mogen iets doen (speeltuinen) of lenen (speelgoed) wat ze thuis niet kunnen of hebben
3. het materiaal van oude spullen opnieuw gebruiken